

zaaknummer 2011 T 392(3)

15 februari 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) de volgende beslissing inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven,

tegen:

wijlen **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde 1,
tijdens haar leven lid van de Congregatie van de Zusters van Onze Lieve Vrouw.

en

wijlen **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen aangeklaagde 2,
tijdens haar leven lid van de Congregatie van de Zusters van Onze Lieve Vrouw.

en

wijlen **[naam]**,
rond 1952 als onderwijzers verbonden aan [instelling] in [plaats].

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 12 juli 2011. Op 28 september 2011 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], (destijds) Provinciaal Overste van de Congregatie van de Zusters van Onze Lieve Vrouw (verder: de congregatie).

Op 16 januari 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Weller, voornoemd.

Namens de Congregatie zijn verschenen [naam], (sinds 7 januari 2012) Provinciaal Overste van de congregatie Zusters van Onze Lieve Vrouw, en [naam], lid van het bestuur van de Congregatie. Klager en [overste] hebben hun standpunt toegelicht.

2. De klacht

2.1. Als zesjarig kind werd klager naar [instelling] in [plaats] gestuurd. Toen klager in de eerste klas van de lagere school niet netjes genoeg in de rij liep, werd hij door een novice hardhandig in zijn arm geknepen, weggesleurd en flink geslagen.

Op de speelplaats sprak hij een andere jongen, die ook uit [plaats] kwam en ook iets dergelijks had meegemaakt. Ze spraken af om samen naar huis weg te lopen.

Na thuiskomst werd klager direct door vader terug gebracht naar het internaat. Daar aangekomen ging klager naar bed. Vader ging naar huis. Even later werd klager door aangeklaagde 1 uit bed gehaald en meegenomen naar een afgelegen wc. In de wc moest klager zijn broek naar beneden doen en kreeg hij met een zware knuppel tien heel harde stokslagen op zijn billen. Billen behoren voor kinderen van 6-10 jaar tot de erogene zones.

2.2 Als negen- of tienjarig kind zat klager in de vierde klas bij aangeklaagde 3. Het was bekend dat klager vaak naar de wc moest. Op een keer moest klager tijdens het overhoren van de catechismus naar het toilet. Hij kreeg van aangeklaagde 3 geen toestemming om te gaan. Klager rende toch op enig moment naar het toilet. Bij terugkomst in de klas werd hij direct door aangeklaagde 3 overhoord. Door zijn lichamelijke en psychisch overspannen toestand, kon hij de vragen niet goed beantwoorden. Voor straf zou klager van aangeklaagde 3 stokslagen krijgen op zijn op te houden handen. Klager trok zijn handen echter steeds terug, waarna aangeklaagde 3 klager op het hoofd ging slaan. Deze straf werd uitgedeeld vanwege het zonder toestemming naar de wc gaan.

Klager heeft dit slaan gevoeld als seksueel misbruik, omdat klager de stokslagen kreeg naar aanleiding van het ongeoorloofde toiletbezoek. Vóór dit toiletbezoek moest klager zijn piemel vasthouden omdat hij zo nodig moest plassen.

2.3 Na het incident met aangeklaagde 3 is klager wederom naar huis weggelopen. Vader bracht klager ook dit keer terug naar het internaat. Vader heeft daar een gesprek gehad met aangeklaagde 2. Na dit gesprek mocht klager van vader na de zomervakantie naar [instelling]. Klager voelt zich door aangeklaagde 2 in de steek gelaten. Zij heeft niets tegen aangeklaagde 3 ondernomen. Klager heeft nooit iets gemerkt van excuses jegens hem of een schorsing van aangeklaagde 3.

2.4. Omdat klager steeds vaker in bed ging plassen, moest hij zelf zijn lakens wassen en drogen en daarna zijn bed weer opmaken. Diep in klager is er toen iets geknakt; zijn gevoel voor

rechtvaardigheid werd ernstig geschonden, omdat hij zich vreselijk onrechtvaardig behandeld voelde.

Voorts realiseerde klager zich later hoe diep zijn woede zat over deze mishandelingen, zonder dat hij een verhaal of weerwoord had. Dit uit zich in diepgewortelde agressie die naar boven komt als klager lichamelijk bedreigd wordt. In dergelijke gevallen is gebleken, dat klager levensgevaarlijk kan zijn voor zijn bedreigers.

2.5. Het doel van het klaagschrift is het verkrijgen van erkenning als slachtoffer van de slechte, kille en gewelddadige bejegening door aangeklaagden in [instelling]. Daarnaast is klager van mening dat een schadevergoeding gepast is.

3. Het verweer

Aangeklaagden zijn overleden en kunnen geen weerwoord geven. [Naam] voornoemd heeft in haar reactie gesteld dat zij betwijfelt of klager ontvankelijk is in zijn klacht, omdat deze handelt over lichamelijk geweld/mishandeling. Voorts stelt zij dat onderzoek in archieven is verricht, maar dat dit heeft niet meer opgeleverd dan de necrologen van aangeklaagden 1 en 2. Zij nodigt klager uit voor een gesprek, indien hij daar behoefte aan heeft.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. De Klachtencommissie zal eerst de vraag moeten beantwoorden of de gestelde gedragingen zijn aan te merken als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. Ten aanzien van aangeklaagde 1:

Hoewel mishandeling een inbreuk is op de lichamelijke integriteit, is de Klachtencommissie van oordeel dat de door klager gestelde handelingen niet zijn te kwalificeren als seksueel misbruik. Het is de Commissie niet gebleken dat klager onder dwang of in een afhankelijkheidspositie seksuele handelingen moest uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen moest dulden. Het enkele feit dat stokslagen op de blote billen werden gegeven maakt dat niet anders. Klager heeft onvoldoende feiten of omstandigheden naar voren gebracht op grond waarvan zou moeten worden geoordeeld dat de gestelde feiten wel als seksueel misbruik moeten worden gekwalificeerd. De klacht zal derhalve niet ontvangen kunnen worden.

4.4. Ten aanzien van aangeklaagde 2:

Het niet (zichtbaar) optreden tegen iemand is niet te kwalificeren als seksueel misbruik, zoals omschreven in artikel 2.1 van de Procedure. Ook in zoverre zal de klacht derhalve niet kunnen worden ontvangen.

4.5. Ten aanzien van aangeklaagde 3:

Hoewel mishandeling een inbreuk is op de lichamelijke integriteit, is de Klachtencommissie van oordeel dat de door klager gestelde handelingen niet zijn te kwalificeren als seksueel misbruik. Het is de Commissie niet gebleken dat klager onder dwang of in een afhankelijkheidspositie seksuele handelingen moest uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen moest dulden. De klacht is derhalve ook in zoverre niet ontvankelijk.

Bovendien merkt de Klachtencommissie op dat op grond van artikel 7, lid 2 aanhef en onder b, van de Procedure het klaagschrift de naam en het adres van aangeklaagde moet bevatten. Wegens het gemis van verdere gegevens omtrent aangeklaagde 3 zal ook om die reden de klacht tegen deze aangeklaagde niet ontvankelijk worden verklaard.

5. De beslissing

De Klachtencommissie verklaart de klachten tegen de aangeklaagden 1, 2 en 3 niet ontvankelijk.

Deze beslissing is vastgesteld op 15 februari 2012 door mr. R.J.M. Smit voorzitter, mr. P.R.M. van der Ven, pr., en W.M. Veltman-Breddels, leden, bijgestaan door mr. M. Braspenning-Groeneveld, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.